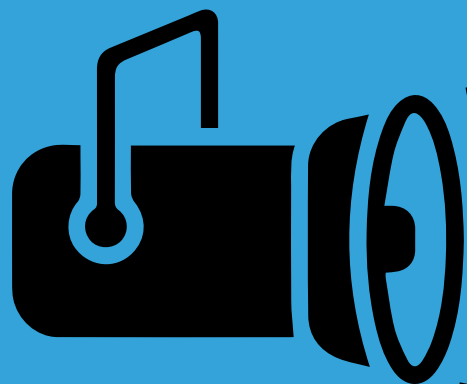


# #ReflektorOPZZ

Edycja trzecia



CENTRUM IM. IGNACEGO DASZYŃSKIEGO



**Metodologia analízy**



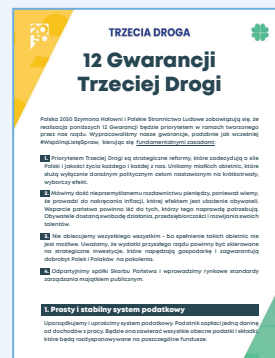
1

KW Bezpartyjni Samorządowcy



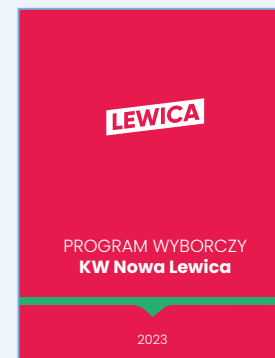
2

KKW Trzecia Droga



3

KW Nowa Lewica



4

KW Prawo i Sprawiedliwość



5

KW Konfederacja Wolność i Niepodległość



6

KW Koalicja Obywatelska



# Pytania ankietowe

- 1.** Znaczące podwyższenie wynagrodzeń pracowników sektora finansów publicznych, wprowadzenie mechanizmu wiążącego ich wysokość z przeciętnym wynagrodzeniem.
- 2.** Wprowadzenie ustawowego mechanizmu negocjacji wzrostu płac w sektorze przedsiębiorstw.
- 3.** Wyłączenie wszystkich dodatków z wynagrodzenia minimalnego, które powinno stać się kategorią jednoskładnikową, wynagrodzeniem zasadniczym.
- 4.** Zwiększenie płacy minimalnej do poziomu 50% przeciętnego wynagrodzenia oraz zapewnienie utrzymania jej wysokości na co najmniej takim poziomie.
- 5.** Zwiększenie stawki wynagrodzenia za pracę w niedziele i święta.
- 6.** Wyrównanie różnic między wynagrodzeniem kobiet i mężczyzn za tę samą pracę lub pracę o tej samej wartości.
- 7.** Wzmocnienie systemu ubezpieczeń społecznych poprzez objęcie składkami na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych wszystkich umów zleceń. Objęcie obowiązkiem ubezpieczeń społecznych osób zatrudnionych za pośrednictwem platform internetowych.
- 8.** Wprowadzenie drugiej w trakcie roku waloryzacji rent i emerytur, gdy inflacja przekroczy 5%.
- 9.** Przyznanie wdowie lub wdowcowi prawa do o 50 proc. emerytury zmarłego małżonka.
- 10.** Wprowadzenie emerytur stażowych, które pozwoliłyby pracownikom o bardzo długim stażu pracy przejść na emeryturę przed osiągnięciem ustawowego wieku emerytalnego.
- 11.** Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu. Przeprowadzenie systemowego przeglądu progów dochodowych i świadczeń rodzinnych w celu zwiększenia pomocy kierowanej do gospodarstw domowych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji materialnej.
- 12.** Podwyższenie wysokości zasiłku pogrzebowego do wysokości co najmniej 200% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia obowiązującego w dniu śmierci.
- 13.** Zwiększenie zasiłku dla bezrobotnych do poziomu co najmniej 50% ostatniego wynagrodzenia.
- 14.** Wprowadzenie silniejszej progresji podatkowej poprzez wzrost opodatkowania najwyższych dochodów.
- 15.** Zwiększenie wysokości pracowniczych kosztów uzyskania przychodu.
- 16.** Ustanowienie zasady corocznej waloryzacji kwoty wolnej od podatku i wysokości progów podatkowych.
- 17.** Przywrócenie stawek podatku VAT w wysokości 7% i 22%.
- 18.** Zwiększenie wydatków budżetu państwa na ochronę zdrowia w relacji do PKB.
- 19.** Poprawa dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych w ramach publicznej ochrony zdrowia
- 20.** Opracowanie strategii na rzecz polityki kadrowej w ochronie zdrowia, wobec dramatycznego deficytu kadrowego w wielu zawodach i specjalnościach.
- 21.** Wzmocnienie medycyny pracy skierowanej w szczególności do starszych pracowników.



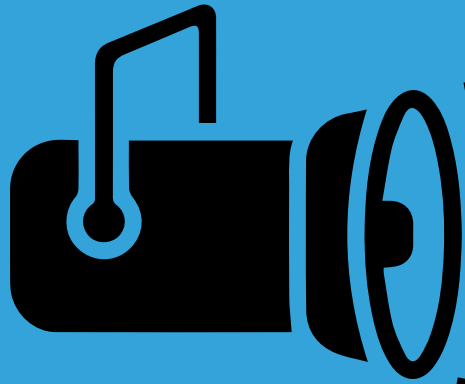
22. Wprowadzenie regulacji na rzecz zwiększania środków finansowych na prewencję wypadkową wzmacniającej bezpieczeństwo pracy.
23. Dokonanie przeglądu świadczeń z tytułu niezdolności do pracy celem efektywniejszego ich wykorzystania dla zdrowia pracownika.
24. Wzmocnienie negocjacji zbiorowych i układów zbiorowych pracy.
25. Ograniczenie tzw. fikcyjnego zatrudnienia w ramach zatrudnienia na podstawie umów cywilnoprawnych oraz upowszechnianie wykonywania pracy na podstawie stosunku pracy.
26. Usprawnienie systemu sądownictwa oraz znaczne skrócenie trwania postępowań w sądach pracy poprzez: zapewnienie niezawisłości wymiaru sprawiedliwości, zwiększenie liczby etatów sędziowskich w wydziałach pracy, zwiększenie liczby etatów administracyjnych idące w parze z istotnym wzrostem wynagrodzeń.
27. Wprowadzenie możliwości ustalenia stosunku pracy przez inspektora Państwowej Inspekcji Pracy w drodze decyzji administracyjnej.
28. Wprowadzenie regulacji zabezpieczających warunki pracy pracowników wykonujących nowe formy pracy (platformy cyfrowe, praca zdalna) oraz eliminujących ryzyko stresu cyfrowego. Wprowadzenie prawa do bycia offline, czyli zakazu komunikacji zatrudniającego z pracownikiem po godzinach jego pracy lub oczekiwania bycia w gotowości przez pracownika po godzinach jego pracy.
29. Skrócenie tygodniowego czasu pracy, przy zachowaniu dotychczasowego wynagrodzenia, w pierw do 38, docelowo do 35 godzin tygodniowo.
30. Wydłużenie urlopów wypoczynkowych z 26 do 35 dni.
31. Wprowadzenie nadzoru partnerów społecznych nad Funduszem Pracy i Funduszem Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.
32. Wprowadzenia obowiązku informowania przez pracodawcę nowo zatrudnionych pracowników o działaniu na terenie zakładu pracy związków zawodowych.
33. Wprowadzenia obowiązku udostępniania przez pracodawcę związkowi zawodowym informacji o wynikach finansowych przedsiębiorstwa (druk GUS F-01).
34. Wprowadzenie partycypacji pracowniczej w zarządzaniu w sektorze prywatnym, w spółkach kapitałowych, poprzez przyznanie pracownikom prawa wyboru swoich przedstawicieli do organów statutowych przedsiębiorstw, na wzór przepisów dotyczących spółek powstałych w drodze komercjalizacji.
35. Przyznanie wszystkim podatnikom, którzy chcą wspierać cele statutowe związków zawodowych, prawa do skorzystania z ulgi 1,5% podatku dochodowego.
36. Zapewnienie związkowi zawodowemu kontroli algorytmów cyfrowych mających wpływ na warunki pracy i płacy.
37. Wzrost nakładów publicznych na finansowanie edukacji, wzrost wynagrodzeń nauczycieli (w szczególności zatrudnionych w szkołach publicznych), wzrost prestiżu zawodu nauczyciela.
38. Zagwarantowanie prowadzenia przez państwo polityki mieszkaniowej, która zwiększy liczbę mieszkań komunalnych, spółdzielczych, socjalnych i na wynajem w Polsce.
39. Oparcie polityki energetycznej w większej mierze na dialogu społecznym. Uwzględnienie w procesie zamian mechanizmu sprawiedliwej transformacji, w tym zagwarantowanie bezpieczeństwa pracownikom branż potencjalnie zagrożonych wygaszaniem. Ograniczanie emisji CO<sub>2</sub> z uwzględnieniem uwarunkowań krajowej gospodarki i realnych możliwości dostosowywania systemu energetycznego.
40. Zapewnienie łatwo dostępnego i taniego transportu publicznego.

## Uwagi:

Wyłącznie Komitet Wyborczy **LEWICA**  
odpowiedział na pytania nadesłane przez OPZZ

Odpowiedzi pozostałych komitetów powstały na podstawie  
analizy ich programów wyborczych





# Analiza pytań ankietowych



# 1. Wynagrodzenia

OPZZ opowiada się za znacznym zwiększeniem wysokości wynagrodzeń pracowników sektora publicznego, statym wzrostem płacy minimalnej, a także wyłączeniem z niej wszystkich dodatków. Ważne jest ustanowieniem mechanizmu, który zagwarantuje prowadzenie negocjacji płacowych w sektorze przedsiębiorstw.

					
					
<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>podwyżki w sferze budżetowej rekompensujące inflację</p>	<p>odpowiedzi na Reflektor, pełna zgodność</p>	<p>podwyżki dla części sfery budżetowej, dodatek za warunki pracy nie zaliczany do wynagrodzenia minimalnego</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>podwyżki w sferze budżetowej</p>





## 2. Ubezpieczenia społeczne, renty i emerytury

OPZZ postuluje, aby renty i emerytury wzrastały o wskaźnik inflacji i co najmniej 50% realnego wynagrodzenia za pracę. W przypadku, gdy inflacja w ciągu pierwszych 6 miesięcy roku przekroczy 5%, zasadne jest wprowadzenie drugiej waloryzacji. Niezbędne jest także wprowadzenie emerytur stażowych i ustanowienie tzw. renty wdowiej.

					
					
<p>wzrost znaczenia prywatnych oszczędności emerytalnych, dobrowolny ZUS dla przedsiębiorców</p>	<p>dobrowolny ZUS dla przedsiębiorców</p>	<p>odpowiedzi na Reflektor, pełna zgodność</p>	<p>emerytury stażowe</p>	<p>dobrowolny ZUS dla przedsiębiorców</p>	<p>druga waloryzacja emerytur</p>



## 3. Polityka społeczna

OPZZ proponuje podwyższenie wysokości zasiłku pogrzebowego oraz zwiększenie zasiłku dla bezrobotnych. OPZZ postuluje ponadto przeprowadzenie systemowego przeglądu progów dochodowych i świadczeń rodzinnych w celu zwiększenia pomocy kierowanej do gospodarstw domowych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji materialnej.

					
					
<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>odpowiedzi na Reflektor, pełna zgodność</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>zmniejszenie zakresu działań państwa, obniżenie nakładów</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>



## 4. System podatkowy

OPZZ domaga się silniejszej progresji podatkowej, wyższej kwoty wolnej i jej corocznej waloryzacji, zwiększenia wysokości pracowniczych kosztów uzyskania przychodu oraz przywrócenia stawek podatku VAT w wysokości 7% i 22%.

					
					
<p>rezygnacja z podatku PIT</p>	<p>rodzinny PIT (zmniejszenie progresywności)</p>	<p>odpowiedzi na Reflektor, pełna zgodność</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>zmiany podatkowe, na których zyskują najbogatsi</p>	<p>ograniczenie podatku od zysków kapitałowych</p>



# 5. Ochrona zdrowia

OPZZ oczekuje zwiększenia wydatków budżetu państwa na ochronę zdrowia w relacji do PKB oraz poprawy dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych w ramach publicznej ochrony zdrowia.

					
					
<p>wzrost wynagrodzeń, zapewnienie kadry, wyższa jakość świadczeń</p>	<p>wzrost nakładów na zdrowie, częściowa prywatyzacja</p>	<p>odpowiedzi na Reflektor, pełna zgodność</p>	<p>wzrost wynagrodzeń, zapewnienie kadry, wyższa jakość świadczeń</p>	<p>konkurencja wielu ubezpieczycieli, prywatyzacja</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>



# 6. Praca i zatrudnienie

OPZZ oczekuje ograniczenia tzw. fikcyjnego zatrudnienia oraz wzmocnienia negocjacji zbiorowych i układów zbiorowych pracy. Ważne jest zabezpieczenie praw pracowników platformowych i zagwarantowanie związkom zawodowym kontroli algorytmów cyfrowych. Niezbędne jest ponadto skrócenie tygodniowego czasu pracy oraz wydłużenie urlopów wypoczynkowych.

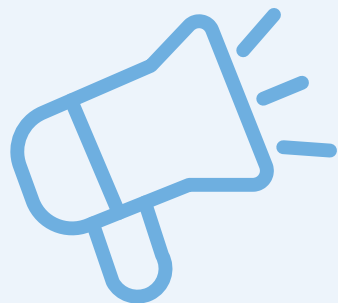
					
					
<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>odpowiedzi na Reflektor, pełna zgodność</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>



# 7. Rola związków zawodowych

OPZZ opowiada się za wzmocnieniem dialogu społecznego w każdej organizacji oraz wprowadzeniem partycypacji pracowniczej w zarządzaniu w sektorze prywatnym.

					
					
<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>odpowiedzi na Reflektor, pełna zgodność</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>



# 8. Edukacja

OPZZ domaga się nowoczesnej, wolnej od indoktrynacji i dobrze finansowanej edukacji. Wzrost prestiżu zawodu nauczyciela także musi być priorytetem.

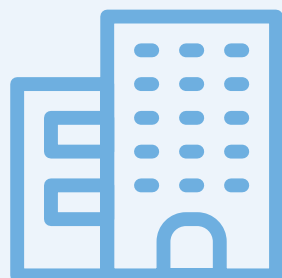
					
					
<p>wzrost prestiżu zawodu nauczyciela, wzrost nakładów</p>	<p>wzrost prestiżu zawodu nauczyciela, wzrost nakładów</p>	<p>odpowiedzi na Reflektor, pełna zgodność</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>bon oświatowy, konkurencja rynkowa, deregulacja zawodu nauczyciela</p>	<p>wzrost prestiżu zawodu nauczyciela, wzrost nakładów</p>



# 9. Polityka mieszkaniowa

OPZZ oczekuje rozwiązania problemów mieszkaniowych społeczeństwa poprzez zagwarantowanie budowy mieszkań komunalnych, spółdzielczych, socjalnych i na wynajem.

					
					
<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>odpowiedzi na Reflektor, pełna zgodność</p>	<p>zgodny z programem OPZZ postulat budowy mieszkań przez państwo</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>

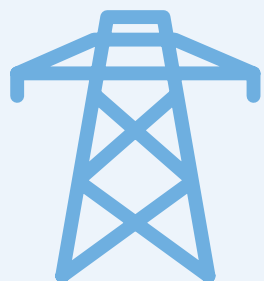




# 10. Polityka energetyczna

OPZZ domaga się oparcia polityki energetycznej na dialogu społecznym. W procesie zmian muszą zostać uwzględnione: mechanizm sprawiedliwej transformacji, uwarunkowania krajowej gospodarki oraz realne możliwości dostosowywania systemu energetycznego.

					
					
<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>odpowiedzi na Reflektor, pełna zgodność</p>	<p>postulaty zasadniczo zgodne z programem OPZZ</p>	<p>wstrzymanie transformacji energetycznej</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>

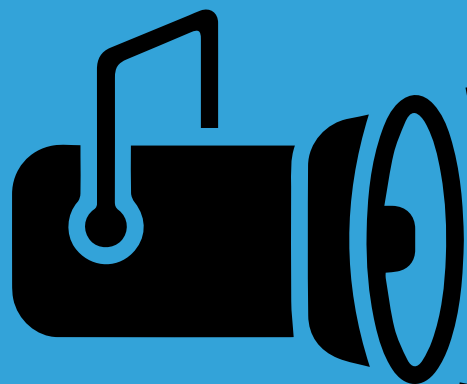


# 11. Transport

OPZZ oczekuje zapewnienia obywatelom przez państwo łatwo dostępnego i taniego transportu publicznego.

					
					
<p>walka z wykluczeniem komunikacyjnym, rozwój transportu zbiorowego, inwestycje infrastrukturalne</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>odpowiedzi na Reflektor, pełna zgodność</p>	<p>walka z wykluczeniem komunikacyjnym, rozwój transportu zbiorowego, inwestycje infrastrukturalne</p>	<p>brak postulatów zgodnych z OPZZ, brak postulatów niezgodnych</p>	<p>zerowy VAT na transport publiczny</p>





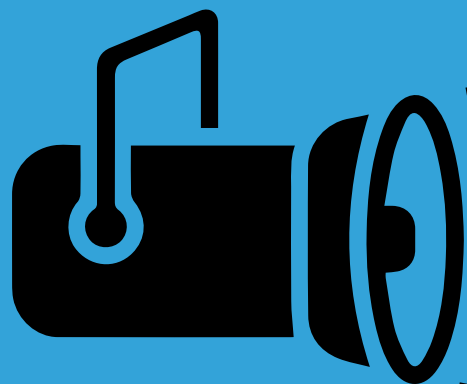
**Wyniki ankiety**



# Wynik

					
<b>11/11</b>	<b>5/11</b>	<b>2/11</b>	<b>1/11</b>	<b>0,5/11</b>	<b>-4,5/11</b>





**Główne wnioski**



# Główne wnioski

Jedynie dla Nowej Lewicy program OPZZ na lata 2022-2027 stanowił istotny punkt odniesienia podczas prac nad własnym programem wyborczym. Pozostałe komitety zignorowały ten dokument w trakcie prac nad programem wyborczym.

Z wyjątkiem Nowej Lewicy, komitety wyborcze ignorują zagadnienie praw związków zawodowych, regulacji rynku pracy oraz poziomu wynagrodzeń i pozycji pracowników w przedsiębiorstwach prywatnych. Postulaty wyborcze z zakresu wynagrodzeń ograniczają się do pracowników sfery budżetowej. Relacje pomiędzy kapitałem, a światem pracy nie są postrzegane przez komitety wyborcze jako obszar zainteresowania państwa.

Programy wyborcze są w najwyższym stopniu zgodne z programem OPZZ w obszarach pobocznych względem rynku pracy (ochrona zdrowia, transport, edukacja), najmniej zaś zgodne w obszarach bezpośrednio związanych z rynkiem pracy (wynagrodzenia, związki zawodowe, praca i zatrudnienie). Sytuacja taka wydaje się być wysoce niepożądana.

W programach wyborczych silną pozycję mają postulaty obniżające progresywność polskiego systemu podatkowego, i osłabiające spójność systemu ubezpieczeń społecznych. Z wyjątkiem Lewicy komitety wyborcze ignorują obszar polityki społecznej: redukcji nierówności ekonomicznych, ograniczania ubóstwa.

Komitety wyborcze w rosnącym stopniu dostrzegają znaczenie usług publicznych (edukacja, transport, zdrowie). W zakresie rynku pracy oraz opodatkowania wciąż jednak dominują poglądy neoliberalne.

**Analizy na zlecenie OPZZ dokonali:**

**Norbert Kusiak**  
**kusiak@opzz.org.pl**

**dr Marcin Wroński**  
**mwronsk@sgh.waw.pl**

**dr Bartosz Rydliński**  
**brydlinski@cid.org.pl**

**Opracowanie graficzne DoLasu**



CENTRUM IM. IGNACEGO DASZYŃSKIEGO